

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítottak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Ooppelik A., Daube G. L. és társánál és Hornál. Brűnen: Stern M.

Nyiltter petisora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A Muraközi tisztí önégegyező szövetkezet, a Csáktornyai takarékpénztár, a Muraközi takarékpénztár sat. hivatalos közlönye.

Villamvilágításunk.

A múlt hét Csáktornya város kultur történetében örökké emlékezetes hét marad. Ezen a héten gyultak ki a város villamlámpái s adattak át rendeltetésüknek.

A város terein elhelyezett négy iv lámpa és az utcákon elhelyezett 80 izzólámpa élénk hirdetői a város gyors haladásának és a polgárok áldozatkészségének.

Pár hónappal ezelőtt sokan kételkedve fogadták a vállalkozó ajánlatát. Sokan azt hitték, hogy az ajánlat nem komoly, mások nem reményelték, hogy a terv sikerül. Mi is féltünk, hogy tulcsigáztak lesznek a remények a villamlámpák iránt — s a közönség nem fog megelégedni. Örömmel konstataíthatjuk, hogy a kételkedők csalatkoztak, mert a villamlámpák összehasonlíthatatlanul nagyobb fényt terjesztenek, mint a petroleum lámpák, az ivlámpák pedig valóságos nappali fényt árasztanak.

A városi tanácsnak az a későbbi határozata, hogy ne egy, hanem négy ivlámpa állíttassék fel, szintén helyesnek bizonyult, mert az egy ivlámpa a tanácsnak a központtól távol eső városrészek iránt való szűkkeblűségét hirdette volna, míg most a méltányosságról és a czélszerűségről tesz tanubizonyosságot a négy ivlámpa.

A közönség osztatlan elismeréssel van a vállalat iránt; ennek főleg az a biztos jele, hogy a villamvilágítás volt ellenei is sietnek házaikba bevezetni a villamot.

Ez idő szerint különben a magánosok közül a következők irták alá az ívet, kikhez részben már be is vezették a villamvilágítást. U. m.:

Baumhack Frigyes 5 drb., Graner és Csakathurner 18 drb., Szeiverth Antal 14 drb., Strausz Sándor 8 drb., Neumann Albert 3 drb., Rosenberg Rezső 3 drb., Mózes Bernát 3 drb., Neumann Mór 2 drb., Mayer Testvérek 6 drb., dr. Schwarcz Albert 4 drb., Baumann Zsigmond 3 drb., Prusztal Alajos 7 drb., Schullég János 2 drb., Czvetkovics Antal 1 drb., Pethő Jenő 2 drb., Strahia Testvérek 4 drb., Herlinger Mór 2 drb., Neumann József 1 drb., Pecsornik Ignác 3 drb., Pecsornik Frigyes 5 drb., Lukofnák János 3 drb., Neumann Vilmos 5 drb., Tódor József 19 drb., Heinrich Miksa 3 drb., Csákt. Takarékpénztár 7 drb., Pollák Gyula 9 drb., Wollák Rezső 11 drb., Pollák Bernát 2 drb., Wettendorfer Dávid 2 drb., Városháza 9 drb., Knortzer Hattyu szálló 40 drb., Pulai Zsigmond 4 drb., Benedikt Ede 4 drb., Kereskedelmi Casino 13 drb., Ziegler Kálmán 19 drb., Morandini Bálint 7 drb., Löbl Mór 4 drb., Weiss Miksa 7 drb., özv. Mildéné 2 drb., Bosnyákovics Amália 3 drb., Hirschmann Samu 35 drb., Bernyák Károly 1 drb. Összesen 305 drb.

A déli vasutttal és az áll. tanítóképzőintézetet fentartó állammal most van az ügy az egyezkedés stádiumában.

Üdvözöljük a várost a villamvilágítás kezdetén! Legyen a jövő világítása a város haladására nézve minden tekintetben áldásos és egy szép jövőnek előhírnöke!

A dunántúli közművelődési egyesület.

E hó 4 én nagyfontosságú ülést tartott a D. K. E., melyen jelen voltak az elnök Széll Kálmánon kívül Reiszig Ede államtitkár, Perczel Dezső a képviselőház al-elnöke, Rákosi Jenő, Steiger Gyula, dr. Gaár Vilmos, dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő, Porzsoló Kálmán stb.

Az ülés ünnepélyes aktussal kezdődött. Az igazgató-választmány nevében ugyanis Rákosi Jenő melegen üdvözölte az egylet elnökét, Széll Kálmánt abból az alkalomból, hogy a király kitüntetésben részesítette.

Az igazgató választmány hosszasan, tüntetően élenezte a népszerű elnököt, ki meghatva köszönte meg a váratlan óvációt és ígerte, hogy az egylet hazafias missziója érdekében minden tőle telhetőt ezental is meg fog tenni.

A „Muraköz” társasága

A rágalmozott Magyarország.

(Esküdtszéki vádbeszéd.)

(Folyt. és vége.)

Menjünk tovább!

A vádlottak által terjesztett könyvön vörös fonáként húzódik végig annak a siralmas helyzetnek eseteleése, melybe a magyar zsarnokság a szegény román parasztot itt a bíróságok segítségével, a törvények és szabályok valódi és igaz értelmének meghamisítása által döntötte. Századokra visszanyúló elnyomás előzi meg a ma sanyaru jelent, melyben bíróságaink közönséges gonosztevők módjára szabadon, csak egy 10—100 holdanként lopják, fosztogatják a román parasztek földjeit, hogy azzal a magyar földbirtokosokat gazdagíthassák.

Ez utóbbi állítás czáfolatát meg sem kíséreltem; mert vannak képtelenül aljas vádak, melyek egyenesen fölmentenek a védekezés kötelezettsége alól, melyekkel szemben a védekezés pusztá megkísérlése is, egyenes sértés számba menne. — S az utolsó vád ilyen.

En a román paraszt helyzetének megítéléséből a multra nézve csak azt tudom, hogy egy, még 250 év előtt hozott erdélyi törvény 1000 fittal rendelte suttani azt a magyar nemeset, aki román jobbágya fiának iskoláztatását megakadályozza és súlyos büntetéssel rendelte büntetni azt a nemes-

is, a ki román jobbágyának házasságkötése elé akadályokat gördített.

Itt tehát a román jobbágy emberszámba ment 250 év előtt is.

De mi volt Romániában a jobbágy még csak ezelőtt 28 évvel, a jobbágyoknak ott 1864 ben történet felszabadítása előtt? Egyszerű vásári portéka, egyszerű árucikk, mert csak úgy adták-vevették őket, hol készpénzért, hol pedig hitelbe a bojár urak, mint saját nevelésű marháikat. Föl van jegyezve t. esküdt urak! hogy egy bukaresti bíróságnál még 1882-ben, tehát 11 év előtt is oly per folyt, melyben a követelés alapját ily embervásár képezte.

De azért mégis mi vagyunk a rabszolgatartók!

Magyarország 1848-ban szabadította föl a magyarországi román jobbágyot, a nemesség saját elhatározásából, közlekedéssel az egyenlőség és testvériség hangoztatásával. — Bukarestben 15 évvel később 1865-ben, csak a törvényhozás fegyveres megrohanásával lehetett a bojáraktól kiejátszokolni a jobbágyok megszűntetésének kimondását.

Es miként szabadították fel a magyarországi román jobbágyot és az oláhországit?

Nalunk mindenki adója mennyiségének arányában viseli a földtehermentesítés terheit, a gazdag sokkal járult a felszabadításhoz, a szegény kevéssel; de mindenki hozzájárult. Ott felszabadítottak 414 ezer jobbágyot és három millió hold földet, tizenöt millió kárpótás mellett, de ehhez a tizenöt millió kárpótáshoz azután ott nem járul ám hozzá a gazdag is úgy, mint nálunk; mert Romániában a felszabadítás alatt azt értették, hogy a tizenöt millió kárpótást egyszegedül a felszabadított 414 ezer jobbágy tartozik megfi-

zetni. Ennél fogva ott a jobbágy minden hold u'án 120 frank busas váltásdíjjal szabadította föl magát, a mi más szóval azt jelenti, hogy drága áron vásárolta meg magának a saját földjét. Ezt ezek az urak a jobbágyok felszabadításának nevezik, de azért mégis azt állítják, hogy mi vagyunk azok, a kik a román parasztot fosztogatjuk és szipolyozzuk.

Nalunk a román jobbágy megtartotta becsületesen felszabadított vagyonát és a statisztika szerint a román parasztbirtok nálunk az utóbbi husz év alatt megkétszereződött. Ott azonban a paraszt a 120 franknyi vételárnak is beillő, minden hold után fizetendő busas váltásdíjat, kamataival együtt nem volt képes törleszteni s azután a földesurak a jobbágyok földjeit ez uton ismét visszakezdték szerezni. S ezért, midőn a nép észreverte, hogy vagyonából kifosztatik — történeti tényt konstatalok — föllegyezkeve betört 1888-ban a bukaresti képviselőházba, lelőtte a teremőrt szétkergette a parlamentet, bezapta a király ablakait s földet követelt magának az orosz király nevében. — Ily állapotokat teremtettek ott a rendnek és civilizációnak őrei, de azért mégis mi vagyunk a barbárok, a civilizációt veszélyeztető hun-mongol népsőpredék, mely a román parasztot kollássá tette.

Végig mentem t. esküdt urak, a peron, a vádlottak által terjesztett könyv legnevezetesebb fejezetein. Ha szükséges lesz a vitaközlés folyamán, majd kiterjeszkedem a kevéssé fontos fejezetekre is.

Es ha ezek daczára is a vádlottak által terjesztett könyv azt hirdeti, hogy itt a magyar a román parasztot nemcsak most, de már évszázadok óta elnyomja, kiszipolyozza, zsarolja, kiszakmányolja és jelenleg ismét a jobbágyok régi

Ezután Széll Kálmán jelentést tett az egyesület mai állapotáról s az eddig kifejtett akció eredményéről. Az egyesületnek jelenleg 37.804 forint 30 kr. vagyona kamatozik. A tagok létszámának emelkedésében azonban az utóbbi időben némi pangás állott be, minek folytán a választmány elhatározta, hogy a vidéki fiókegyletek megalakítása, a tagok gyűlése érdekében intensivebb mozgalmat indít. Porzsol Kálmán titkár jelentést tett a dunántúli fürdők és nyaralók érdekében a balatoni kulturregylettel együtt kifejtett mozgalomról, a fürdők és nyaralók helyek a Dunántúlon a czímű füzetnek 5000 példányban történt szétosztásáról, minek köszönhető, hogy a lefolyt nyári évad alatt a nyaralóközönség a Dunántúlon rendkívül megnövekedett. Jelentést tett tovább a balatoni kulturregylet végleges megalakulásáról és a Balaton-Füreden tartott terménykiállítástól.

Az egyesület első óvodájának ügye került ezután szóba. Porzsol titkár ugyanis dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos zalamegyei tanfelügyelővel megtette az intézkedéseket egy Zalamegyei idegen ajku vidékén, Perlakon létesítendő óvoda felállítására. Az óvoda október 31 én fog megnyitni s a választmány az óvodai állásra nyilvános pályázat útján a legjobb képesítéssel bíró pályázót: Groff Gizella csáktornyai segéd-óvónőt nevezte ki.

Elhatározta a választmány, hogy 150 frt ösztöndíjjal fogja jutalmazni a szentgotthárdi gymnasium idegen szülőkől származó azon tanulóit, kik a magyar nyelvben különös előmenetelt tettek.

Széll Kálmán és Reiszig Ede érdekében változták a vasmegegyi kivándorlás jelenlegi állapotát s ismertették a kormány terveit, melyekkel a kivándorlást megakadályozni törekszik. A választmány egyelőre a házi ipar fejlesztését fogja azon a vidéken propagálni, s e célra legközelebb ko-

sárfonótanfolyamot nyit Szt. Gotthárdon Steiger Gyula Komárommegye néhány közsegére hivta fel a választmány figyelmét, melyekben a magyarság érdekei teljesen elhanyagoltak. A választmány ezekre fel fogja hívni a közoktatási kormány figyelmét.

Széll Kálmán indítványára a választmány elhatározta, hogy Jókai Mór a legközelebbi közgyűlésen tiszteletbeli tagul fogja ajánlani s a koszorus író jubileumán magát tiszteletileg képviselteti.

Lukács Béla kereskedelmi miniszter felhívására a millenniumi kiállítás előkészítő bizottságában Széll Kálmán és Porzsol Kálmán vesznek részt.

Az idei közgyűlést december 10 én Budapesten fogják megtartani. Miután még az irodalmi szakosztály megalakítására Rákosi Jenőt és Beksis Guszlávot telkérték volna, az ülés véget ért.

Különfélék.

— **A Gáspáris emlékszóbera** a héten újabb 16 frt küldetett be. E szerint a lapunk m. számában kimutatott 168 frt 20 krajczárral együtt 184 frt 20 kr az eddigi eredmény. Részletes kimutatást lapunk jövő számában közölhetünk csak, mert jelen számunk illető rovatait sürgősebb ügyek foglalták el.

— **Esküvő** Csátornyan e 26 án vezette oltárhoz Orbán Elek csáktornyai utbiztos Novák Jozsa kisasszonyt, Novák Ferencz csáktornyai képviselőtestületi tag kedves leányát.

— **Haldózás.** Bauman Zsigmondot, a Muraközi Takarékpénztár könyvelőjét és családját súlyos csapás érte. Ugyanis két fia, Béla és Józsa folyó hó 26-án és 27-én, három illetve öt évében rövid szenvedés után elhunyt Nyugodjanak békével!

igájába dönti; hogy a magyar törvényhozás a román választók jogát a legszemérmelenebb módon kijátsza, mert itt jogok csak a magyarok számára léteznek, míg a román minden jogtól megfosztják; hogy itt a nép nyilvántartásának, szellemi haladásának erőszakosan útját vágják, csakhogy továbbra is a heloták, a rabszolgák, nyomorult sorsában tarthassák a román; — ha a vádlottak által terjesztett könyv azt hirdeti, hogy itt a románok vallását üldözték a multban, üldözik a jelenben, hogy itt nyelvtől erőszakosan megfosztják, nemzetiségéből erőszakosan kivették a román; úgy ez, t esküdt urak, nemcsak a legvakmerőbb, a legszemérmelenebb fordítéssel és rágalommal való vérgesztése a magyar nemzetnek, a magyar törvényhozásnak és a magyar államnak, hanem egyszerűen a legleszélyesebb, a legkiszokosabb példája mindazon érzelmekek, indulatok és szenvedélyek fölébresztési módjának, melyek a románokat a magyar nemzet elleni gyűlöletre izgatni képesek.

És ha ezekhez hozzáteszem még azt, hogy e könyv szerint, a román nemzetiségnek ezen a magyarok által teremelt helyzetében, azonos a nemzeti ség halálával, mert itt mindenki, az egész magyarság, a magyar állam, közigazgatásával együtt, a főispántól az utolsó községi bakterig, megsemmisítésére munkál és a román, legyen az bármily tehetsége, képzett és jelleme, mellőzik holmi „késes jellemű”, „elzüllött”, „közveszélyes” magyar emberekért, kikre a közhatalom gyakorlását bízzák — s e szedett-vedett népség hivatalaiban azután büntetlenül sikkasztja el a „nyomorult oláh” pénzt, melyet visszatéríteni ismét a románok tartoznak; — ha tekintetbe veszem, hogy e könyv szerint a királyi bíróságok a román parasztok legjobb földjeit 10—100 ho-dankint csak úgy szabadon lopkodják, harcolják el a magyarok számára, hogy itt a közbiztonság közegei, Dél-Amerika véreibe módjára, csaknem szabad embervadászatokat tartanak a szerencsétlen román parasztokra és a midőn azt hirdetik, hogy mind e borzalmakör, e hallatlan visszaélésekért a románoknak sehol, de sehol sincs oltalma menedéke

s ezért a román, kétségbeesésében egyedül csak a nyílt küzdelemre, a Magyarországtól való elszakadásra van utalva, mely ha vérebe is kerül, s ebből, mert legalább szabadágra vezet; hát ez t. esküdt urak nemcsak legszembeszökőbb példája a nemzetiség ellen való gyűlöletre izgatásnak, melyet a büntetőtörvénykönyv 172. §-a tilt s büntetni rendel; hanem egyszerűen a legmegdöbbentőbb bizonyítéka a magyar állam szerkezetéből való kiválás, elszakadás torradalom után való előkészítésének, melynek előkészítésére e nyomtatvány terjesztése után a vádlottak vállalkoztak.

A régi Rómában, ha pártütők összeesküvéseket forraltak az államhatalom ellen, ha a polgárok egyetértését megzavarni, az állam iránti hűséget megingatni s a haza fiai között az ellenségeskedés, a viszálykodás, az egyenetlenség és gyűlölet magvait széthinteni igyekeztek, az ebből származó veszélyekre való figyelmeztetés jelszava ez volt: „Videant consules ne quid respublica detrimenti capiat.” Örökjetelek, nehogy veszedelem érje a hazát!

Ugyanezen szavakat intézem önökhöz, t. esküdt urak, kiket alkotmányunk, törvényeink, a haza java földi örökösére, az ezt fenyegető veszélyek elhárítására szólítottak ama padokra.

Pártütők összeesküvéseket forraltak a magyar szent korona területi integritása ellen. E pártütők szolgálatában e hon polgárainak egyetértését megzavarni, az állam iránti hűséget megingatni, a haza fiai közt az ellenségeskedés, a viszálykodás és a gyűlölet magvait széthinteni, terjeszténi s így abban közremunkálni: a vádlottak vállalkoztak.

Örökjetelek, nehogy veszedelem érje az országot!

A haza javáért, a törvény nevében kérem, adják át a vádlottakat az igazságszolgáltatásnak.

Kiadja:
egy magyar bizottság.

— **A perlaki óvodához**, melyet a Dunántúli köznevelődési egyesület állított fel, óvónőtül G r o f f Gizella k. a., a csáktornyai óvoda segéd óvónője választatott meg. Az óvoda pár nap múlva megnyílik.

— **A szüret** a muraközi hegyeken a m. héten befejeztetett. A termés úgy minőség, mint mennyiség tekintetében — a hol a jég nem tett kárt — várakozáson felüli. A must hektoliterjért présről 24—27 forinton vásárolták. Ritkán van ily jó ára a mustnak.

— **Római sírok** Muraköz hegyvidékén a ternovcsáki község legelőn a sabaria-pettai római ut mellett mintegy két holdnyi területen római temetőre bukkantak. A vidék lakói gyakran találtak ott régi edényeket, melyeket csirkék italása körül használtak fel; az ottani bíró pedig egy kőből készült hamvedret az ólak mellett helyeztén el, belőle sertéseit etette. E hó 23-án Terböcz István minisztr. osztálytanácsos és Margitai József csáktornyai igazgató megvizsgálván a helyet, próbaásatásokat eszközöltek. A számtalan halom közül többet felkutattván, mindegyikben kétségtelen jeleit találták a római síroknak. Kőből, csérből készült hamveder részletek kerültek rövid ásatás után napfényre. Az ásatást most hatóságai uton fogják tovább folytatni.

— **Villamvonat.** A napokban az érdekelt vasutak igazgatóinak részvétele mellett tanácskozás volt Gráczbán. A terv az, hogy Brémán, Berlinen, Drezdán, Prágán, Brünnön, Bécsen, Sopronon, Szombathelyen, Nagykanizsán és Csáktornyan át ép oly villamvonat rendeztetnék be, mint a keleti expressz-vonat, szalon-, alvó és étkező kocsikkal. A villamvonat feladata lenne, hogy az észak-német Lloyd a levantei, indiai és észak-összkekötöttét létesítsen. Ha a terv valósul, Sopron, Szombathely, Nagykaniza és Csáktornya megállóhelyek lesznek.

— **Br. Knezevich**-nek Stridón ellopták 120 ft értékű Lefaucheux hátaltöltő vadászlegyverét; csöve rózsza Damasc, kissé rozsdás. Készítője: Peterlong, in Insbruck felirattal. A ki hirt tud róla adni, vagy nyomra vezet, illő tiszteletdíjat kap.

— **A Zigráb-csáktornyai** (zagorjai) vasuton Zapresicz és Zabok-Krapina-Teplitz között a Zapresiczről délelőtt 8 óra 40 p.-kor induló és Zabok-Krapina-Teplitzről reggel 5 óra 25 p kor induló, továbbá Zabok-Krapina-Teplitz és Krapina között a Zabok-Krapina-Teplitzről délelőtt 9 óra 47 p.-kor és d. u. 12 óra 25 p.-kor induló, valamint a Krapináról d. u. 3 óra 55 p.-kor induló vegyes vonat közlekedése megszüntetettik, ellenben forgalomba helyeztetik a Zabok-Krapina-Teplitzről reggel 7 óra 19 p. kor induló vegyesvonat.

— **Virágzó szilvafa.** A hosszú meleg ős nemely helyen új virágzásra készítette már a kerti gyümölcsárakat Hodosánban Purics Menyhért kertjében egy szilvafa tele van virággal. A ritka szép természeti jelenséget sokan nézik.

— **Sárközy Sándor** jeles magyar zenekara f. hó 29 én — vasárnap — este 8 órákor a „Matyu” vendéglő éttermében hargversenyt tart. A zenekar tagjai e helyen is kéri a t. közönség szives pártfogását. Mi is ajánljuk derék zenészeinket a közönség jóakarátába

— **Tanitó-választás** A mura királyi üresedésben volt másodtanitói állásra Kovács István kükényesi (Baranyamegye) okleveles tanító választatott meg.

— **Dchiny-csempész.** Novák Lőrincz hodosáni lakost és egy társát valaki feljelentte, hogy doháúycsempészettel foglalkoznak. E hó 19-én este a perlaki csend-

CSARNOK.

Csabító.

őrség letartóztatásukra indult. Nováket éppen abban a pillanatban fogják le, midőn szobájában a dohányt kimérte, azonnal a hűvösre kísérték; társát nem sikerült elfogni, mert a hír hallatára megszökött.

— Vegyes vonat Csáktornya és Kanizsa között. F. é. november hó 1-től kezdve Kanizsa és Csáktornya állomások között mindkét irányban egy új vegyesvonat fog forgalomba hozatni. Ezen vonatok II. és III. oszt. kocsikkal naponként a következő menetrend szerint közlekednek: N.-Kanizsára indul Csáktornyaról 5 óra 10 p. regg., Mura-Királyról 6 óra 20 p. regg., Kotor Alsó-Domborúról 7 óra 8 p. regg., Mura-Keresztúrról 7 óra 25 p. regg., N.-Kanizsára érkezik 7 óra 59 p. regg. N.-Kanizsáról Csáktornyára indul 6 50 perc este, Mura-Keresztúrról 7 óra 35 perc este, Kotor-Alsó-Domborúról 8 óra 2 perc este, Mura-Királyról 8 óra 42 perc este Csáktornyára érkezik 9 óra 32 perc este.

— **Megelőző hírek.** A zalaegerszegi főgymnásium felállítására ügyében megyei bizottság tisztelt gróf Csáky A. közölte miniszterrel a főispán vezetése alatt. — Nagy Kanizsa város jövő évi költségvetésén 200.000 frt kiadás és 82.000 frt bevétel szerepel. — A keszthelyi társaskör új, díszes épületébe a hó 15-én költözött be. — A balatonmelléki és a többi zalai szőlőben már beszüreteltek; a mi kevés bor termelt, az igen jó; a mustot 20–25, sőt 30 kron is vették. — A zsidó templomot Radich Ákos, fővárosi tanár fogja restaurálni. — Hannel Károly, a balatoni halász egyesület igazgatója családjával sétahajózásra indult a Balatonon benzines hajóján; utközben a benzint meggyuladt s az igazgató alig tudott egy csónakon megmenekülni. — Kiss Kálmán szepetneki plébános 37 éves korában elhunyt.

Irodalom.

— **A tanítók háza.** Az „Eötvös alap országos tanítói egyesület” lelkes hangú felhívást küldött hazét, melyben jelenti, hogy „Az én ujságom” gyermeklap érdemes kiadói, a Singer és Wolfner cég, 30 százalékos ajánlatot tett a „Tanítók Háza” alapjára minden olyan Az én Ujságomra szóló előfizetési díjból, melyet tanító küld be. Ebből kifolyólag az „Eötvös alap” felkéri Magyarországon tanítóit, hogy gyűjtsenek ennél több előfizetőt Pósa gyermeklapjára „Az én Ujságomra”. Minden évi előfizető után 40 krt kap a „Tanítók Háza”. Az a magasztos, nemes cél, melyet az Eötvös alap a „Tanítók Háza” létesítésével maga elé tűzött, megérdemli a tanítók részéről a legmelegebb felkarolást, s a felhívás bizonyára meghozza a kívánt sikert. Annál is inkább, mivel „Az én Ujságom” a legmagyarabb, legkitűnőbb s a legolcsóbb magyar gyermekújság. — Az én Ujságom előfizetési ára negyedévre 1 frt. Egész évre 4 frt. — Mutatványszámot kívánatra Az én Ujságom kiadóhivatala küld Budapest, Andrassy ut 10.

— **Uj zeneművek** A pécsi Valentin Károly fia zeneműkereskedés kiadásában a következő új zeneművek fölötté csinos kiállításban jelentek meg: I. Klárka csárdás. Zenéjét Darázs Miska, szövegét irta Zoltán Vilmos II-ik kiadás ára 1 frt. Ezen piéce Kúry Klárának a népszínház kiváló tagjának van ajánlva és ennek sikerült arcképevel ellátva II, Dankó Pista legujabb nótáinak I. kötetébe, tartalmaz két nótát és pedig: 1) **Hallod rózsám Katika** . . . . . 2) **Száraz malom van a falu végén** . . . . . Mindkét nótának szövegét is Dankó Pista irta, és Vidor Pálnak a népszínház jeles tagjának ajánlotta. Ára 60 kr. Ezen zene műveket a jó magyar zenét kedvelők közönségnek a legmelegebben ajánljuk. A nóták szövegét lapunk mai számának „Csarnok” rovatában közöljük.

Házam felett van a gönczöl szekere,
Kökény szemű kis angyalom gyere be!
„Nem mehetek nagyon sürgős az utam,
Három hete beteg ágyon
Fekszik már az én uram.”

„Nem tesz semmit! Gyere ide egy szóra!
Hajlik azért a te szíved a jóra —
Négy szem között sugok neked valamit;
Ha az urad' eltemeted —
Boldog lehetsz újra itt.

Jó dolgod lesz azt előre ígérem.
Tied leszen ez a nagy ház egészen,
Tied leszen gazdaságom, mindenem;
Azon felül honi-szoknyád.
Piros kendőd mind leszen

Hat pár ökör járja az udvarodat,
Kilencz tehén istállóba hívogat . . .
Baromfiat annyit tarthatsz mennyi kell —
Boldogsággal — én hiszem, hogy —
Nem cserélsz meg senkivel.”

„Nagyon szép ez igé etnek — mondhatom —
Volt nekem már életemben jó dolgom!
Hej be! mostan oly keserű életem —,
Jobb is volna — a föld alatt —
Sötét sirban pihennem.

Jó éjszakát! . . . Hazafelé sietek . . .
(Ha meglátják, mit szólnak az emberek?)
Több időnk is lesz minékünk valaha
Mindezekről beszélgetni —
Jóéjszakát! . . . S most haza. —“

Furcsa hírek keringenek Egyeden
„Pálfi András”-t eltemették pénteken.
Szerdán este látták még az emberek,
Amint András — két mankóval —
Az udvaron bicizegett . . .

Gyanut keltett Pálfi András halála,
A vizsgálat tegnap kijött reája . . .
Pálfi András holttestét felvették —
Boldog Isten! . . . Mire képes
Egy hűtlen feleség!

Letűngönyözött sötét szoba közepén,
Halál-veríték foly a szép menyecskén . . .
Nem csoda! . . . Hisz két csendőrvan mellette,
Vallatásra fogják szegényt!
Hogy az urát — mi lelté?

„Mente nem vall semmit, mogorva;
De midőn a vallatást már sokalja —,
Mint az őrtült tépi haját s megvallja,
Hogy az urát megmérgezte —
Legyen bármi — jutalma.

„Szép menyecske ennyi kellett minékünk.
Nem vallatjuk tovább, mi máit végeztünk,
Vasat verünk a kezére s lábára . . .
Mondjon áldást, búcsú áldást,
E gyönyörű világra.”

A megyénél két bitófa készen áll:
Egyik alatt szép Pálné sirdogál . . .
A másikon lóg immár a csabító —
Virágos lesz a második
Virágtalan új bitó

Farkass Károly.

Klárka csárdás

Kertben egy rózsafa, rajta virág,
Hajlik a, hajlik a rózsafaág.
Rajta dalol, zokog a csalogány
Fáj szive hűtlen párja után.

Busan epedve a méla dalon
Lányka bolyong el a kertit uton.
„Itt sirok énekened egyedül,
Kedvesem elhagyott hűtelenül.

Énekelj, énekelj kis madaram!
Árva szívemnek is bánata van.
Mig szavad' hallom bús utamon,
Tán zokogó dalod' eltanulom.”

Azt beszélék, nincs már többé hű legény
Tiz lánytól is rózsát visel a szívéen,
Hajlik ide oda is, hajlik jobbra balra is
Valamennyi legény csak van, mind hamis.

Mint a legény, éppen olyan a leány,
Ma utánad eped, holnap más után;
Hajlik ide oda is
A zuzája is hamis,
Leány vagyok, olyan vagyok magam is!

Zoltán Vilmos.

Dankó Pista, legujabb nótái.

1. Hallod rózsám Katika.

Hallod rózsám Katika, Katika,
Kell e doktor, patika?
Ha kell doktor, ha kell a patika
Katika jer ide a karomba.

Addig csüröm csavarom, csavarom,
Segitek én a bajon, a bajon,
Ha két karom átölel Katika
Az lesz a doktor meg a patika.

2. Száraz malom van a falu végén.

Száraz malom van a falu végén
A rózsám a molnára, molnára,
Minden reggel ki-kijárok hozzá,
Csókot hintek reája, reája.
Jaj Istenem de édes is a csókja,
Jaj de hamis, jaj de nagyon hamis
Mézét tart a szájába, szájába.

Dankó Pista.

Mérsékeltáru fürdőjegyek

a csáktornyai gőz és kádfürdőbe, kaphatók
Fischel F-féle könyvkereskedésben.

Nyomdánk részére egy

tanonc

fölvétetik. 3 4 polg. vagy középiskolát
végzettek előnyben részesülnek.

Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF

8 nedeljom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiče se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajšara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki otijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Služ eni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Naši novi penezi.

Do vezda koval se je vu našem orsagu penez od srebra, vu buduće pako koval se bude pri nas penez od zlata. Temeljna jedinica dovezdašnjemu peneznomu sustavu bila je forinta; temeljna jedinica novoga sustave zove se kruna, ter se kuju 3280 kruna iz jednoga kilograma čistoga zlata. Kruna vrđi pol forinta ili 50 krajcarov; i'li jedna denešnja forinta vrđi dvē kruna. Predmet anda, koji je do vezda po tal 1 forint, koštal, bude 2 kruna. Kruna se deli vu 100 delov, koje dele nazivljemo filiri ili heléri, doklam smo do vezda stoti del forinta zvali krajcar. Jeden filir ili helér odgovarja vrđnosti od $\frac{1}{100}$ (pol) krajcara; jeden krajcar vrđi anda dva filira ili heléra. Ako smo za jeden predmet platili do vezda 5 krajcarov, platiti budemo za isti predmet od vezda 10 filira ili heléra. Od zlata kuju se samo komadi po 20 kruna i komadi po 10 kruna.

Za trgovečki promet kovalo se bude zlata kak i do vezda cekini, koji vrđe 11 kruna 29 filéra ili heléra, tojest 5 for. 64 i pol kr.

Dovezdašnji srebrni penez po 1 for. kolati hoće takaj kak podpuni penez poleg novoga peneza do dalnje odredbe.

Dok se rečeni srebrni komadi nepovlečeju iz kolanja, primati i računati će se: komad od dovezdašnje 1 forinta za 2 kruna.

Zvun zlatnih penez kuje se kak dobri penez sljedeći penezi od srebra, nikla i bronca.

1. Srebrni penezi: komadi po 1 krunu (= 50 kr)

2. Penezi od nikla: a) komadi po 20 filira (= 10 kr.); b) komadi po 10 filira (= 5 kr)

3. Penezi od bronca: a) komadi po 2 filira (= 1 kr.), b) komadi po 1 filir ili helér (= pol kr)

Orsačke blagajne kase primali budu (na példu za porciju, šibru) srebrni, niklov i broncov penez uz vrđnost, na koju glase, i to srebrni penez neograničeno, niklov pako i broncov do iznosa od 10 kruna.

Vu navadnem pako prometu nije nigdo ohvezan primati novoga srebrnoga peneza više, nego li za 50 kruna, niklova za 10 kruna, a broncova novca više nego za 1 kruna.

Orsag bude odredil posebnom naredbom, kada bude dovezdašnji kolajući srebrni i kufreni drobnji penez povukel iz kolanja.

Dok se nepovleče iz prometa, imade kolati i na dalje vezdašnji srebrni i kufreni drobiš; pak se do ti čas ima računati; dvadesetica (20 krajcarov) za 40 filira: desetica (10 kr, sekser) za 20 filira; petica (5 kr.) za 10 filira; četrtak (4 kr) za 8 filira: 1 kr. za 2 filira; pol krajcara 1 filir (helér).

Potrěbno je imati navěk pred očima, da jeden forint odgovare 2 krunam, jeden

krajcar 2 filirima; obratno pako 1 kruna vrđi 50 kr., a jeden filir pol krajcara.

Preračunavanje

ččne, robe, koja je naznačena vu austro-magjarskoj vrđnosti vu kruna i filére.

Za jeden komad plaća se vu dovezdašnjoj austro-magjarskoj vrđ.

Plaćalo se bude stoga vu krunah i filirih.

1 kr.	2 filéri
2 "	4 "
3 "	6 "
4 "	8 "
5 "	10 "
6 "	12 "
7 "	14 "
8 "	16 "
9 "	18 "
10 "	20 "
11 "	22 "
12 "	24 "
13 "	26 "
14 "	28 "
15 "	30 "
16 "	32 "
17 "	34 "
18 "	36 "
19 "	38 "
20 "	40 "
21 "	42 "
22 "	44 "
23 "	46 "
24 "	48 "
25 "	50 "

ZABAVA.

Prokleti maček.

...Tak je nesiguren život čovčanski, da nigdo nezna, gda i kak bude nastradal.

Jedni na vodi, drugi na zemlji, jedni vu hizi, drugi na galgaj; kak se već komu pripeti; ali je sveta istina, da nigdo nezna, gde i kak bude nastradal.

Legneš vu svoju postelju, sto i stokrat si već vu njoj ležal, ali prav se vezda prehititi, a ti nosom po stěni i nos ti postrada.

Vesel dojdeš dimo iz društva svojih prijateljov. Preživáš još slasti i radosti vu godnoga društvovanja gundrajuć koju pesmicu. Vsa ti je hiža dobro dubro poznana, ali osobito soba, vu kojoj 'spiš. Znaš vu njoj vsaki kut, i po noći bi našel šibice, zrcalo, papuče, i vezda kmicu, prez straha koracaš napravo, da svěću vužgeš, ali je dekla razpravljajuć postelju, na putu zaboravila slugu, koj ti pomaže čizme zavati, popičiš se na njega, opadneš i ruku skluchiš, i ruka ti nastrada.

Bil si dva meseca vu toplicah. Nagledal si se světa, izvračil beteg tēla, a morebit i ono srca, a izpraznil kesu. Treba se dimo dimo

povrnuti; pišeš, da ti peneza pošljeju. Domaj se vino, šganica, pšenica proda i zadnja stotinjača dospe vu toplice. Teško ti se je raziti s liepim vrtom. Ali vse zabadava, kaj mora biti, mora da i je! a već ti se i želja vu srcu prebudila za milim domom. Želiš, da si lastavica, da čim prije dimo dojdeš i da svoje drage čim prije vidiš i ogliš. Lesa je odprta, već si napravo znal, da vnoći dimo dojdeš, stupiš vu dvor, i mesto ljubljene majke, tovarošice, jaka ruka te prime za pažirak: „daj pencez!“ ti predaš lopovu i zadnji krajcar i kesa ti strada.

Sto i sta spodobnik pripedeñjah bi mogel napravo donesti vu prilog istini, — nigdo nezna gde i kak bude nastradal!

Ali da bi ja zbog jednoga mačka nastradal, nigdar ni senjal nisam!

Prokleti maček!

Cital sam vu staroj jednoj knjigi, da je nekakov narod mačke oboževal. Oh! poganski ti narod; ob poganska ti vėra! Ali kaj mrti vu drugoj polovici razsvětljenoga devetnajstoga vėka nejma takvih ljudih?

Gospodična Malčka nemre pod nikakov, naćin obedovati, juženovati, večerjati, ako njoj pisana mačka nije vu krilu. Ah ljepa ti mačka! Tak ljepo prede, tak ti se šmajhla, pak kak je ona zpametna? Gda je nikogo nē vu hizi a mačka taki vu ormar i falat pećenke na srđ hize potegne, — pak kak

ona zna ljepo piceke gujaviti! Takve mačke ga nē niti na čelom maćkinjem světu! ako ti zbantuješ to pisanu mačku, javj si ga tebi! zbantuval si gospodičnu Malčku!

Gospodična Trezika nebi dala svojega „Cifreka“ za vse blago ovoga světa. Ali i je to pes! Na stran vi Bundasi i Tabasi, naj vas bu sram pred Cifrekom! Vi polvuki vi, prěsno žerete meso, glogjete kosti, pfuj! Cifrek je plemeniteše krvi i spameten je tak, da samo nepregovori, a da se vašega jela dotekne, za sigurno bi mu hudo postalo. Kava, cukor, no još frigani (póhani) piceki, to su Cifrekovi lajbpsajzi. A gda se pripetce koji bógec vu hžu dopete, srećen si bógec ako korica tvrđoga kruha izprosiš.

Gospodična Trezika vsaki tjedn po jenkrate okupa svojega Cifreka, počēše i poišće mu nesnagu, — a gda zdrapano, neoprano, nepočesano dēte zgleđa, mahom ju obhadja omeđlovica i imaju onda posla vsakejačke vode i gajsti. — Ali kad je Cifrek tak dragi i spameten! — stoji na dvē noge, vodu pije iz kupice, na kanapeju spava, lajati, — ne laja.

Dobro si zapameti den i vurom, gda si Cifreka zbantuval, — zbantuval si onda gospodičnu Treziku!

Za jeden komad plača se v dovozdalnjoj austro-magjarskoj vréd nost

Plačalo se bude stoga v krunah i filerih.

26 kr.	52 filéri
27 "	54 "
28 "	56 "
29 "	68 "
30 "	60 "
31 "	62 "
32 "	64 "
33 "	66 "
34 "	68 "
35 "	70 "
36 "	72 "
37 "	74 "
38 "	76 "
39 "	78 "
40 "	80 "
41 "	82 "
42 "	84 "
43 "	86 "
44 "	88 "
25 "	90 "
26 "	92 "
47 "	94 "
48 "	96 "
49 "	98 "
50 "	1 kruna.

Složil:

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Nadvojvoda Ferencz Ferdinand.

Nadvojvoda Ferencz Ferdinand prispel je v petek ob 8 vuri iz Beča v Góddó, da se predstavi Njegovu Veličanstvu. Cesar i kralj dočekal je mladog nadvojvodu na stengah i pelal ga v svoje hiže, gde je dugo vremena žnjim razgovarjal o njegovom putovanju okolo svéta. Nadvojvoda se je istog dana po poldan ob 1 vuri opet povrnil snelcugom v Beč.

Prenos mrtvog teča grafa Andrassyja.

Vn subotu prenešena je raka grafa Julija Andrassyja v Terebešu iz provizorne grob

nice v novi mausolej, koji su dali sagraditi njegovi sinai.

Najbogatiji veleposjednici (gruntasi) v Magjarskoj.

Po najnovšem izvještaju ima v Magjarskoj 3192 veleposjednika. Najbogatiji veleposjednih (gruntaš) je sam orsag, koj ima zemljišća v površini od 2,816.419 katastralnih mekot (ralih), tojest jednu desetinu celog obdelanog teritorija. Od privatnikah najbogatiji je herceg Mikloš Eszterházy, on ima 421.053 katastralnih mekotah. Za njim slijede: grof Ervin Schönborn, on ima 226.921 katastralnih mekot, — austro magjarska orsačka železnica s 226,159 kat. mekot, — princ Filip Koburg ima 214.538 kat. mekot, — rimokatolički biškup v Velikom Varadinu sa 189.934 kat. mekot, — nadvojvoda Albrecht sa 155.031 kat. mekot, — grčko katolički kaptol v Velikom Varadinu ima 139.978 kat. mekot, — grof Tasilo Festetic ima 136.541 kat. mekot, — kaločki stolni kaptol ima 93.143 kat. mekot, — herceg primors esztergomiški ima 92.700 kat. mekot, — egerski stolni kaptol ima 91.702 kat. mekotah, — kruuska imanja 86.912 kat. mekot, — nadvojvoda Jožef 57.039 kat. mekot, — i bogoštovna zaklada sa 170.000 kat. mekot. Od gredovah (varašah) imaju najveć i posjed Debrecin sz 91.678 i Szegedin sa 72.139 kat. mekot. Više od 50.000 mekotah ima v vsem 46 gruntašoh, niže od 30.000 kat. mekot 31 gruntaš, niže do 20.000 kat. mekot 54, niže do 10.000 kat. mekot 156, niže do 5000 kat. mekot 266, niže do 1000 kat. mekotah 1665 veleposjednikah (gruntašoh).

Indianski herceg v audieuciji pri kralju

Maharadža kapurtalski Džagal Dži Sing, koji duže vremena boravi v Beču, dospel je iz Beču v Budinpeštu, da bude po Njeg. Veličanstvu primljen v poklonstvenu audieuciju. Iz Budinpešte povrnil se bude maharadža v Beč, a od onog sa svojom tovaruščicom pojde v Kenedig.

Sněg.

Iz Sofije telegrafirali su 20. oktobra: Noćas opal je ovdí tuliki sněg, da se boje sprječena prometa. Isto javijaju od istoga dana iz Kolomeje i okolice v Galiciji.

Expresni cug Bremen-Trst.

Vu Stajerskom Gradcu bila je ovih danah konferencija zastupnikah interesovanih železnica za uredbu tak zvanog „Blic-cuga“ koji bi imal občiti izmedju Bremena i Trsta. Pokedob postaji više potežkoćah, da se preko Semeringa stavi v promet cug s dugimi salonskimi vagoni sa spalnicami i restauracijom, pomislilo se je, nebi li se ovaj cug dirigiral prek W. Neustadta, Kanize i Čakovca, No buduć, da ova štreka nije vuredjena za promet s ekspresnimi cugi, po svoj će se priliki ekspresni cug prilagodil prek Semeringa. Vu tu svrhu nabavit će se za taj cug vagoni na osem kotačov, kak postoje na Gotthardsky železnici.

Krvav dogodjaj v Temišvaru.

Vnoći 16. oktobra v pol dve vure povraćalo se je v Temišvaru pet trgovćkih sa zabave dimo. Popěvajuci srekli su se sa soldackim pekóm Štefanom Pelitsem, koji je jednog od njih durnul na stran. Zaradi toga porodila se je svadja, a Pelics je napokon potegnul svoj bajunet (banganet) i počel je žnjim mlattiti svoje protivnike. Prvi je na zemlju opal Jožef Barbu, — bajunet mu je prebol črěva. Na to su Karol Lobmayer, Peter Bretz i Heinrich Biernstiel hoteli razoruzati soldata bėsnoga, ali ih je on vse tri teško ranil, a petomu, Juliu Peraskievitzu, koj je hotel bežati po pomoć, porinul je odzadi v hrbet bajuneta. Istom kad je svih pet zmlatil, pobėgel je junak i došja je pomoć. Dva od ranjenih mogli su se p dići na noge, a tri su morali odpeljati v špital, gde se boriju smrtjum. Pelits je žurno otišel k svojoj dražoj soćici; ondí se je opral od krvi i otišel je v kasarnu. Malo kesneše stigl je straža v kasarnu, koja je po mokroj bluzi i krvavih tragovih prepoznala, da je Pelits ubojica, ter su ga zasuožjili.

Zvršil sam škole, dosta sem se već napravical, a po navadi praktikanskoj, bil sam i ober glave zaljubljen v — v svoju Linicu. Samo da nisem praktikant, taki bi ju vzel, ali ju matineda, kak već i veli: dok nebudem imal kaj kruha v mlejko nadrobiti.

Na sreću se vugodna jedna služba izpraznila. Hvala Bogu, mislil sam si v sebi! No Ferko, dosta je već bludil brod življenja svojega na zburkanom morju svéta, putuj putuj vezda v ljepšu budućnost življenja tvoje! A Linica? tvoja je, tvoja za navěk! Oh Linica, ti življenje moje! Na čast cesaru vse cesarovo blago, kad je moje, kaj je sreću drago! Nije treba više Ferke pod vrtom a pod plotom skrovince zdiHAVATI i gondirati. Nego ju budeš pred celim světom prigrlil junačka svoja prsa! Nebudu te od vezda poglavari špotali zaradi falingastoga pisanja! Ali kak sam i mogel dobro i redu pisati, kad mi Linica navěk bila v tiutarnici, na na papim, na peru, v glavi, v sreću i v ruki!

Molbenicu sam ljepo složil, ljepo izpisal, saguren da budem to mesto dobil, kak je god črno na bělom.

Ljepo nafriziran, zbiksani, parfimiran od letel sam na krilih ufanja i ljubavi punomoćnomu upravitelju, velemožnomu, poglavitomu i blagorodnomu gospodinu Bogonosiću.

Oi ovoga gospona imam samo to napomnuti, da je stal pod tutorstvom milostivne moje gospe, rođjene Mačkoljubić, koja je pri hiži čizme nosila a velemožni gospodin morali je biti zadovoljen s papučami i rogmi. Znal sam i to, gde je „primum forum“, zato sam se ponajprvije predstavil kakti aspirant na izpražnjenu službu, milostivnoj gospi.

Gospa Mačkoljubićeva je vugodna ženska međ trideset i pedeset ljetmi, ali dobro zaučena. Grda baš nije a negda je mogla i ljepa biti. Ruda trpeća okolo sebe mlade ljude, nego samo one, koji bili na salonska zbiksani. Bilo je njoj v krvi kakti kakvoj kraljici, milošće deliti. Pazila je oštro na ponašanje. Zadnji put je pri njenom stolu, koj je s desnom rukom žlicu prijel i jel. Ja sam prilicao v milosti bil pri milostivnoj gospi.

Najvećša slabost gospe Mačkoljubić je bila ta, kaj je mačka prekomerno ljubila. Imala je jako vno go mačkov' no ipak međ vsemi je njoj najdražji veliki maček imenom „Džingis-Kan“.

Ej Džingis Kan! ti tolvaj moje sreće! Nećem vam dugčasiti spisivanjem ple svojstvah Džingis-Kanovih dosta k tomu, da ga je milostivna gospa zvrhu vsega ljubila. Evo me na vratih, oh kak mi srce silno tuče! Ali kak i nebi, kad v ovom času zavisi budućnost moja i moje Linice?! pokušim. Čujem reć: slobodno. — Naklonim se mi-

lostivnoj gospi, da ljepše nemre biti. Idem da njoj ruku kušnem; ali prav v taj hip Džingis-Kan skoći s postelje i prav meni pod noge, ja se po nesreći popiknem i živo stanem — — Džingis-Kanu na vrat. Siromasni maček počel je žalostno mernjavkati, vrteti, s očmi preobraćati i kopitati, kak pura, gda joj glavu odrube.

Za boga, kaj ste mi napravili od Džingis-Kana, preplašeno vikne milostiva gospa, a oči su se njoj izkrile strahovitom srditostjum.

Ja sam se izpričaval, da nisem štel, nehoteć se nesreća pripetila, ali vse zabadavo! čital sam odsudu svoju v srditom oku milostivne gospe.

Prokleti maček!

Služenbica (dekla) rekla mi potlji, da slobodno otidem, a ja hitro pogėbnem od te zlokobne audieucije milostivne gospe Mačkoljubić i kaj brće, akoprem žalosten ipak v ufanju, predal sam molbenicu velemožnomu gospodinu Rogoviću.

Terpelo jedno dva tri dni. Uh nevolja! za vsega življenja mojega nisem tulike make pretrpel, kak ove tri dni!

Ali nut i molbenice nazad s opazkom: za vezda se nemre želji prositeljevoj zadovoljiti. No Ferko! i ti si nastradal; pak zbog jednoga mačka!

Australsko meso vu Europi.

Ovih je dnevov stigla prva ladja iz Australije vu Hamburg, koja je dopeljala 50.000 funti frižkog mesa vu zmržnjem stanju. Meso je pregledano po doktorih i pronadjeno izvrsnim ter se vezda jako fal prodaje. Tim je rešeno veliko i zamašno gospodarsko pitanje. Próba je dobro zvr.ena.

Previše vina vu Španjolskoj.

Španjolska ima ljetos tuliki vinski prirod, da se ondi liter dobroga čerlenoga vina prodaje po dva i pol krajcara vu naših penezih, — a poleg vsega toga nemre se prodati.

30 000 forinti za jeden vënc.

Vu Beču je ovoga ljeta vumrla vdovica c. kr. majora, gospa Emilija Crezkovsky, rodjena Wellfus, ter je ostavila varašu Beču zapis od 30.000 forinti za siromašnu dëcu prez roditeljov pod tom pogodbom, da joj varaška občina vsako ljeto na seavete položi na groh vënc od ružah

Mëšanl vlak vu Kanižu.

Iz Čakovca vu Kanižu od 1-ga novembra lude se moći voziti i s mëšanin vlakom. I to iz Čakovca vu jutro 5 vur 10 minut, iz Mura-Kirájl 6 vur 20 min, iz Kotor-Alsó Domboru 7 vur 8 min, iz Mura-Keresztur 7 vur 25 min. Vu Kanižu dolazi novi vlak 7 vur 59 min — Iz Kaniže vu Čakoveca ide vlak odvečer 6 vur 50 min, iz Mura-Keresztur 7 vur 35 min, iz Kotor-Alsó Domboru 8 vur 2 min., iz Mura Király 8 vur 42 min, vu Čakovec dolazi novi vlak 9 vur 32 min.

T o n i k a.

(Pripovest.)

Napisal Aloisius Kralj.

Ponašil: J. K.

III.

Izmed gostov, koji su dnevice njenu krëmu pohadjali, nalazil se jeden mladič — Pišta Kaški, po mëštiji brijsč, rodjen negde blizu Budimpešte. Bil je lëtah jednakah

S bogom služba! s bogom srečna budućnost, s bogom Linica!

Opet moram pod plotom zdihavati, da zaplačem kak malo dëte, da hranim goruću ljubav s hladnim traki blëdoga meseca. Tužna sudbina, kak ti mene kruto vubijš.

Prokleti maček!

Od onoga vremena nikakov način netrim mačkinje pokolenje; ali mački su mi prav preseli! Gđa god mačku vidim, krv mi taki srditostjum zavri, ar mislim, i to je rodjak (stric ali tetec) Džingis-Kanov, onoga nesrečnjaka, koj mi je segurnu sreću izpred nosa vkral.

Prokleti maček!

Priredil:

Glád Ferencz.

Tonikinih. Mladič lëpog naraštaja, l crjenog, kak dëvojka lica. malih stoprv popiknutih mustačah i gladko na brijačku počesljane glave. Drugeč pak prevrtljivec i šaljivdijja prvoga reda. I bival je on uvëk u društvu umestnih humorah, umëšavajuč dësojku. Ona se znala odvezvati nedužnim smëškom, i okrsteč ga za vodju zabave. Pišti Kaškiju bilo le vrlo milo čuti pohvalu iz ustah tak mile dëvojke a da se te slave kaj više naužije, ostajal dan na dan sve duže u krëmi Jurkovo. Bistropa zdravoga i živahnoga mladića dušu, napuni naskoro nekakvo ugodno öucenje, a në je mogel to nazvati za ljubav.

Na licu Jurka Božara, mogla se je jasno čitati, da je namrgodjen i razgrijan, gledajuč Pištu, kak blizu Tonike sedec, pë vucka, ljubovne pësmice, koje gđa gda i dëvojka sa svojim glaskom sprevodi.

Ne je tomu dugo, kak je Pišta Kaški počel pohadjati krëmu Jurka Božara, ale gledajuč obedvoje mladih, rékal bi, da su jeden u drugoga glibliše poznaju. Ali je ti činilo nastojanje njegovo, ar mu se u prv mah dëvojka vrlo zvidla.

Den po den u kakvih zabavan, komaj su čekali obedva, da se zastaneju. Nu poleg svih tih zestaokov ne je se Pišta odlučil, da odkril dëvojki nagnjenje opisujuč zburkannu si dušu i srce, koje samo za nju bije.

Bolje nego su se oni obedva znali. Znal jih je Jurko Šćapilje on njihovo bliskanje s očima i stim samo mu stvar postane dosta jasna. Pomutilo mu tih mladih ljudih sprijateljivanje, njegovo ugodno fantaziranje, ali on naprotiv tomu odlučil odkriti, kaj je već zdrav na nakanal.

Cëla mu je misel zestojala u dëvojki, Pak čovëk je najlepše dobe — udovec dvë lëti — pak zakaj se nebi bolje pomladil s mladim kakvim stvorenjem! Zakaj nebi oponovil one srečne dneve, a ublaži samotnu tužen život, tak mu je vrëlo po glavi zabadjuč u poglaviti predmet — u Toniku. Bil je već zdavna odlučil izpripovedat njoj nakannu, — ali je to težko dëlo. Ar ona ga držala ze otca — a kaj bude onda ona, a kaj kaj pak svët, gđa mu već negdašnja tajna na svëtko izide? — Pak najpotlje, — kaj mi gdo more? Dëvojka je lëpa, poslëna, vërna — pak da kojoj drugoj podajem rajši, njoj, koju dobro poznam, moju ruku, ako privoli! Tak je fantaziral Jurko, pozablajuč da je Tonka, kakti malo dëvojče k njemu došla još za življenja njegve žene, — a to ufanje, koje on u sebi goji, da nit s najmenjšom miseljum dëvojka në je sutrëta.

(Drugiput dalje.)

Nekaj za kratek čas.

Četiri gosti sedeli su okolo stola i rekli su kelneru:

— Donesite četiri fertalje race... Ili pak donesite cëlu racu, mi se vre razdeljimo.

Kelner je vu repriliki bil i rekel je: To je né moguče...

— Pak zakaj né? Zapitali su gosti.

— Zato né, rekel je kelner; ar vu kuhnji iz jedne race šest fertaljoy rezeju.

Muž (občinski poglavar): Sbogom dragu Kata, ja idem na sesiju.

Žena: Pak opet ideš k vragu na sesiju. Kaj ste pak denes odlučili?

Muž: To smo odlučili, kaj se dospo menemo, da gđa bumò imali drugo sesiju.

Muž: Hej, gospon sused, jeli kaj rodi na toj jabuki?

Školnik: Kaj bi nej! Lani sem stepel od nje 5 jabuk i tri tata.

Krčmar: „A kakov komad želite, da vam dam od race gospone?”

Gost: „Vse, zvun glave!”

Priredil:

Glád Ferencz.

LOTERIJA Graz, 21-ga oktobra 1893.
54 69 85 62 75

Cena žitka. — Gabona árak.

1 m.-máza. —	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6	50
Zab	Zob	6	—
Rozs	Hrž	5—5	50
Kukoricza ó	Kuruza stari	4	90
uj	novi		
Árpa	Ječmen	5	50
Fehér bab	Grah beli	5	20
Sárga	zuti	4	25
Vegyes	zmëšan	4	20

NYILTÉR*

Egészselyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban) méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít póstaber és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstafülvélvel küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közöltekkért nem vállal felelősséget a Szerk.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Hirdetések.

Minden ember részére fontos új találmány kétségtelenül az

általános föltisztító szappan a rózsával

Használatban a világ legjobb és legolcsóbb föltisztító szere, s egy házban sem hiányozzék. E föltisztító szer előnye a többi hasonló gyártmány fölött, hogy még kocsikeskenőesőt, kátrányt, olajestéket és iszadmány foltokat — általában minden foltot — eltávolít annélkül, hogy az néhány nap mulva ismét látható volna, — olcsó ára is (20 kr. drbjai) bizonyára mindenkit arra fog indítani, hogy e szerrel ruháit, szőnyegzeit, bútorszöveteit stb. hosszú ideig tiszta és használható állapotban tartsa.

Kapható minde. ósmertebb fűszer, rövidáru és vegyes kereskedésben. Csaktonyán: Sirahia Testvérek és Heinrich Miksa urak üzletében. Nagy-Kanizsán: Fesselhofer J. né. Ismét eladók részére nagybani előrusításra — kellő jutalék mellett — VISNYA SÁNDOR által, PECS. 863 8—10

Arverési hirdetés

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírósa 3008. 3007 - 1893. számú végzése által Koszi Ferencz és neje ugy az alsó lendvai takarékpénztár végrehajtatók javára Jámor György ellen 365 frt tőke s ennek járuléki erejéig elfrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 400 frtra becsült Mura folyón levő 15. szám alatt felvett egész hajó malom, hozzá tartozó felszereléssel álló ingóságoknak nyilvános árverésen leendő eladatása elrendel. teltvén, ennek a helyszínén, vagyis Mura-Szerdahelyen leendő eszközzésére

1893. évi október hó 31-ik napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vólnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő,

Kelt Csáktornyan 1893. évi október hó 15. napján.

Molnár,

900 1-1 kiküldött bírósági végrehajtó.

527 szám v. 1893.

Arverési hirdetés

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírósa 1893 évi 1393/p93 számú végzése követ. kéztében Csesznák József perlaki ügyvéd ált. képviselt Fuss Francziska dekanovecezi lakos javára Koczian Antal és társai ellen 100 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 390 frtra becsült 1 vastengelyes szekér, 1 pajta és 1 kanca lóól álló ingóságok nyilvános árverés után eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 4055/p 1893. számú végzése folytán 100 frt tőkekövetelés ennek 1892. évi július hó 26. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 46 frt 30 krban bíróságilag már megállapított költségek erejéig betudásával a már fizetett 107 frtnak és pedig Koczian Antal domá snciczi lakosnál leendő eszközzésére

1893. évi november hó 6. napjának délutáni 2 órája

Tökéli Márton dekanovecezi lakosnál pedig u. a. az nap d u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Purlakon, 1893. évi október hó 23. napján.

Stern Frigyes,
kir. bírósági végrehajtó

898 1-1

3860 tk 893.

Arverési hirdetés kivonai.

A csáktornyai kir. járásbírósa mint t. lelkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Krasovecz Ignác végrehajtónak, Tkalcsecz Mihály végrehajtást szenvedett elleni 400 frt

tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbírósa területén lévő csáktornyai 593 tk. 390 hrsz. a. 411 frtra; ugyanebben a tkvben 380 hrsz. a. 172 frt; 818 hrsz. a. 141 frt; és 839 hrsz. a. 169 frtra becsült ingatlanok az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1893. évi november hó 20. napján délelőtti 10 órákor

a csáktornyai kir. bíróság tkvi házául meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság Csáktornyan 1893. szeptember 13-án. 899 1-1

Eredeti párisi

gummi és halhólyag

felülmulhatlan kitűnő minőségben tucatzja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. Megrendeléseket pontosan eszközöl

REIF J., specialista, **BECS**,
IV., Margarethenstrasse 7,

első és legősmertebb cég e szakmában. Legjobb és legszolidabb kiszolgálás. Teljes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Eladó.

Két nagy

házörző kutya

eladandó. Magánházakba és raktárhelyiségekhez igen ajánlható. Tulajdonos:

Wrabely Ferencz

803 1-2 Dráva-Magyarod (Ternovecz).

Pályázati felhívás.

Néhai Kecskés Imre perlaki plébános ur által alapított család

tanulmányi ösztöndíj

a „Zalamegyei nemesi és alapítványi választmány” kezelésére bizatván, felhivatnak azon tanulók, kik ezen ösztöndíj elnyerésére leszármazásuk által jogosultak, ez iránti kérvényüket, a legutolsó iskolai bizonyítvánnyal és a családi leszármazását igazoló okmányokkal felszerelve, tek. Farkas József alapt. gondnok urhoz Zala-Egerszegre, f. évi november hó 10-ig benyújtásák. Később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek. Az ösztöndíj évi 50 frtot o. é. teszen ki. Zala-Egerszeg, 1893. okt. 15-én.

A zalamegyei nemesi alapítványi választmány helyett:

Orosz Pál

901 1-1 vt jegyző.

Megtekintésre méltó**MINTA-BUTORRAKTÁRT**

rendezett be

Nagy-Kanizsán Sugár-ut Babochay-féle házban

Spira J. legversenyképesebb bécsi butorgyáros

ami

butorvásárlók és házasulandók

figyelmébe ajánlatik

Kiváló minőségű, szilárd és száraz anyagból készült izléses kiviteltű háló-, ebédli-, fogadó- és dolgozószoba berendezések, továbbá kárpitozott szobabutorok, nemkülönbén minden e szakba vágó asztalos és kárpitozott butor darabok minden versenyt felülmuló legolcsóbb árak mellett adatnak el, ez által a t. butorvásárló közönségnek ama már rég érzett hiányát pótoljuk, hogy lelkiismeretes kiszolgálás mellett jó és jutányos butorok butorokába jusson.

Fa-ablakredőnyökre és rolettákra

rendelések szintén felvételnek.

A n. é. közönség szives látogatását kéri,

Friedmann Károly

Spira J. butorgyáros nagy-kanizsai képviselője
Sugár-ut, Babochay-féle ház.

905 1-1

Házeladás.

Csáktornyán a perlaki utca 215 szám alatti (jelenleg a Kárász féle üzlethelyiség van benne)

h á z

a hozzá tartozó melléképületekkel kert és 1 $\frac{1}{2}$ hold szántóföld — szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Stefaits Miksa

902 1-1 urad. fővadásznál.

Eszenciákat

rum, cognac mindennemű szesz italok, asztali likőrök és különlegességek azonnali elkészítésére a legkittenőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta ezeteszeneciát kellemes ízű bor-czet és közönséges ezetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltemek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árllapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenciák - különlegességek gyára

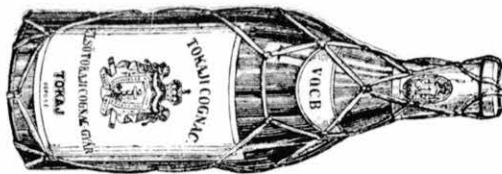
578 6-00

PRÁG.

Megbízható ügyelők kerestetnek.

890 4-6

Első tokaji Cognac gyár.

Első tokaji Cognac gyár.

TOKAJI COGNAC.

Tiszta bortívet. Minőség felülmúlhatatlan. Csak akkor valódi ha Tokaj város czimével és bejegelt dugaszszal van ellátva. Forrástár: Strahia testvérekkel Csáktornyán.

Vendéglősök és birtokosok figyelmébe!

Készletünk tulbősége folytán

12 frt. 11 áruljuk eredeti dalmát

fekete boraink

hektoliterjét a Körös—križevaci vasuti állomásra szállítva,

A bor valódságúért és jó minőségeért szavalotunk.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve 872 8-12 küldetnek.

Breyer Sándor és fia

bornagykereskedők

Körös—Križevac

Krémárom i gospodarom vu pažnju!

Pokehdob imamo vnoo vina skupljeno,

po 11 frt. trzimo hektoliter naravskog dalmatskog

črnog vina

i vu to cienu na körös—križevacki kolodvor postavimo.

Za pravost i dobru kakvoću vina dobrostojimo.

Muštre gdo hoće, more zabadava dobiti,

Breyer Sándor i sini

veliki trgovci s vinom

vu Križevci.

Török sorsjegyek.

Főnyeremény 600.000 frc.

Huzás december 1-én.

Bank és váltó-üzlet

3% os földhittel sorsjegyek.

II-ik kibocsájtás.

Főnyeremény 50.000 frt.

Huzás novemb. 6-án.

GRÜN WALD és SCHWARZ

VARAZSDON, BOLT UTCZA.

Magy. nyerem sorsjegyek

Főnyeremény 20.000 forint.

Huzás november 15-én.

Egy egész sorsjegyre 4 frt 50 kr.,) és bélyeg
" fél " 2 rt 25 kr.,)

IGÉRVÉNYEK

minden huzáshoz.

Tőzsdei ügyletek

közvetitettek.

Olasz vörös kereszt sorsjegyek

Főnyeremény 100.000 lira.

Huzás november 2-án.

Vásárol és elad mindennemű értékpapirokat, u. m. sorsjegyeket, járadékokat, zálogleveket, részvények és kölcsönöket ugyszintén arany és ezüst pénzeket.

Kölcsön értékpapirokra teljes árfolyamértékig.

Sorsjegyek eladása részlelfizetésre.

Sorsolási veszteségek ellen való biztosítás.

Kisorsolándó értékek nyilvántartása.

Tudákozdásokra pontosan felelünk és minden megbízást a legméltányosabban eszközölünk.